

Interesne grupe

Vrsta: Seminarski | Broj strana: 11 | Nivo: Internacionalni univerzitet, Novi Pazar

Interesna grupa je organizovano tijelo sačinjeno od ljudi koji imaju iste ciljeve. Ukoliko članovi grupe svoje ciljeve pokušavaju da ostvare tako da utiču na javnu politiku, radi se o grupi za pritisak.

Interesne grupe

U materijalnoj i duhovnoj proizvodnji svojeg života pojedinci slijede svoje interese. Skala tih interesa veoma je široka i raznolika, a mogućnost njihova ozbiljenja ovisi o metodi njihove artikulacije. Budući da žive u zajednici, ljudi se udružuju i grupiraju. Najčešći oblici političkog grupiranja su primarno i sekundarno grupiranje. Primarno je klasno grupiranje/organiziranje (stranke) a sekundarno je interesno grupiranje. Razlika između stranaka i interesnih grupa je u tome što stranke djeluju poradi osvajanja vlasti: upolitičkonijustavu, a interesne grupe samo radi utjecaja na adresate vlasti. Polje političkog sustava je interesno polje, u kojem se susreću pojedinci s oprečnim interesima. Da ne bi došlo do većih interesnih konflikata, moderne države/moderni politički sustavi političkim putem posreduju između oprečnih interesa, primjerice udruženja rada i udruženja kapitala. U tom interesnom polju javljaju se različite grupe koje žele artikulirati svoje interese. Grupe koje putem mita, korupcije, prijateljskih uvjeravanja, pritiska, sile ili alternativne strategije sistematski utječu na adresate javnosti nazivamo interesnim grupama ili grupama zaprima. Razlika između interesne grupe i grupe za pritisak leži u primjeni metode političkog djelovanja, tj. ako se interesna grupa koristi diplomatskim sredstvima (uvjeravanjem), tada ona zadržava svoj naziv, ali ako se posluži pritiscima i nečistom igrom (nasiljem, pritiskom) tada se nazivlje grupom za pritisak. Nikada jedna grupa ne koristi isključivo jedan put do cilja. U politici su u načelu dopuštena sva pravila igre, pa se ponajčešće primjenjuju kombinirane metode u djelovanju interesnih grupa. (1) Radi boljeg uvida u problem interesnih grupa, valja nešto reći i o njihovoj organizaciji.

Kod nekih interesnih grupa ideologija ne igra nikakvu ulogu, koliko pak neki konkretni interes materijalne prirode, a kod drugih je ideologija bitan čimbenik u integraciji članova u grupu. Članovi interesnih grupa ne moraju pripadati istom ideološkom stajalištu (primjer sindikata), dok je, prema Beymeu, jasna ideološka pozicija u slučaju udruženja poslodavaca. Kod interesnih grupa posloprimaca prevladava birokratsko-oligarhijski tip organizacije, a kod sindikata podjela na elitu i članove (tj. masu). Tako u sindikatima prevladava elitni intelektualistički tip organizacije, u kojoj elita organizira i vodi masu do cilja. Svaki tip interesne grupe ima adresate utjecaja. Beyme navodi osnovne adresate: 1. parlament, 2. vlada i uprava, 3. pravosuđe, 4. stranke, 5. javno mišljenje i 6. međunarodne organizacije.

Za većinu interesnih grupa meta utjecaja je parlament. U političkom sustavu SAD-a velik je utjecaj lobista, pa je za očekivati da će "velika" politika naginjati interesima najbogatijih. "Američki lobiji raspolazu ogromnim sredstvima kako bi utjecali na poslanike i tako osigurali zaštitu interesa grupacija koje predstavljaju. Mnogi misle da su, zahvaljujući toj moći, postali neka vrsta vlade u sjeni." (5) Beyme smatra da je lobizam tipična američka pojava koja ne postoji u europskim demokratskim sustavima, ali postoji mogućnost potkupljivanja političara. Drugi način utjecaja na parlament je preko građanskih peticija i masovnih kampanja, primjerice za ukidanje zakona protiv pobačaja. Vlada i uprava javljaju se kao drugi adresati utjecaja. Za razliku od prethodnog načina, ovdje predstavnici interesnih grupa izravno utječu na članove vlade i ministre pojedinih resora. Dakle, odluke nikada nisu autonomne i oslobođene vanjskih utjecaja (primjer interesne grupe poljodjeljaca i ministarstvo poljodjelstva). Utjecaj na upravu moguć je na svim razinama. "Politički utjecaji na birokraciju postoje na svim razinama od lokalne uprave do referenata u ministarstvu", kaže Beyme. Ipak je, čini se, lakše utjecati na lokalnu nego li na saveznu birokraciju, jer ju je lakše potkupiti. Vrlo je mala mogućnost utjecaja na pravosuđe zbog specifičnog položaja suca. U tom se slučaju može utjecati neizravno, primjerice pri postavljanju sudaca tj. u kadrovskoj politici pravosuđa, ali i preko znanstvene literature, masovnim peticijama sudovima.

----- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE
PREUZETI NA SAJTU. -----

www.maturskiradovi.net

MOŽETE NAS KONTAKTIRATI NA E-MAIL: maturskiradovi.net@gmail.com